

SU/Anne Laitinen

22.11.2022

Perustelut EU-eläkesiirtolain mukaisille erityisperusteiden muutoksille

EU-eläkesiirtolain mukaisia perusteita sovelletaan, kun henkilö siirtyy Euroopan unionin palvelukseen ja hänen Suomessa karttunutta eläkeoikeutta vastaava pääoma-arvo siirretään Euroopan unionin eläkejärjestelmään. Perusteita sovelletaan myös, jos unionissa oleva eläkeoikeus siirretään Suomeen työntekijän lähdettyä pois unionin palveluksesta.

Laki eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan unionin eläkejärjestelmän välillä tuli voimaan 1.3.1999 (165/99). Lakia on muutettu viimeksi 1.1.2022 (913/2021).

Tässä esitetyt EU-siirtolain mukaisten erityisperusteiden muutokset on valmisteltu kustannustenjakoryhmässä, jossa on edustettuina Eläketurvakeskus (ETK), eläkelaitokset ja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö (STM). STM vahvistaa perusteet ETK:n esityksestä.

Muutokset

Perusteisiin esitetään laskentaparametrien päivityksiä ja kappalenumeroinnin muutosta.

Demografiset oletukset

Siirtomäärien laskentaan sisältyy oletus elinajan odotteiden kehityksestä ja siitä seuraavat tulevien vuosien elinaikakertoimet sekä alimmat vanhuuseläkeiät. Näihin esitetään muutoksia.

Viimeisin arvio elinajan odotteista perustuu Tilastokeskuksen vuoden 2021 väestöennusteeseen siten, kun ETK:n pitkän aikavälin laskelmissa (PTS) tehdään. Peruste-esityksen liitteen 2 taulukon elinaikakertoimet ja vanhuuseläkeiät ovat arvion mukaisia.

Taloudelliset oletukset

Siirtomäärien laskentaan sisältyy oletus eläkevarojen tuotoista ja eläkkeiden indeksikorotuksista. Peruste-esityksen eläkevarojen reaalityttö ja ansioiden reaalityttö on tarkistettu syksyn 2022 PTS-laskennan mukaisesti.

Taloudelliset oletukset on jaettu kahteen eri ajanjaksoon, lähivuosien noin seuraavan kymmenen vuoden ajanjaksoon ja myöhempään pidemmän aikavälin ajanjaksoon.

	Varojen reaalityttö	Ansioiden reaalityttö
Lähivuodet	2,5 prosenttia	1,2 prosenttia
Myöhemmät vuodet	3,5 prosenttia	1,2 prosenttia

SU/Anne Laitinen

22.11.2022

Uusien taloudellisten oletusten myötä laskuperustekorona ja palkkakorjaustermin arvot laskettaisiin seuraavasti. (Nykyiset arvot $b_1 = 0,029$ ja $\rho = 1,008$.)

$$b_1 = \left[\frac{2}{3} \left(\frac{1,035}{0,8 + 0,2 \cdot 1,012} \right) + \frac{1}{3} \left(\frac{1,025}{0,8 + 0,2 \cdot 1,012} \right) \right] - 1 \approx 0,030 \text{ ja}$$

$$\rho = \left(\frac{0,2 + 0,8 \cdot 1,012}{0,8 + 0,2 \cdot 1,012} \right) \approx 1,007.$$

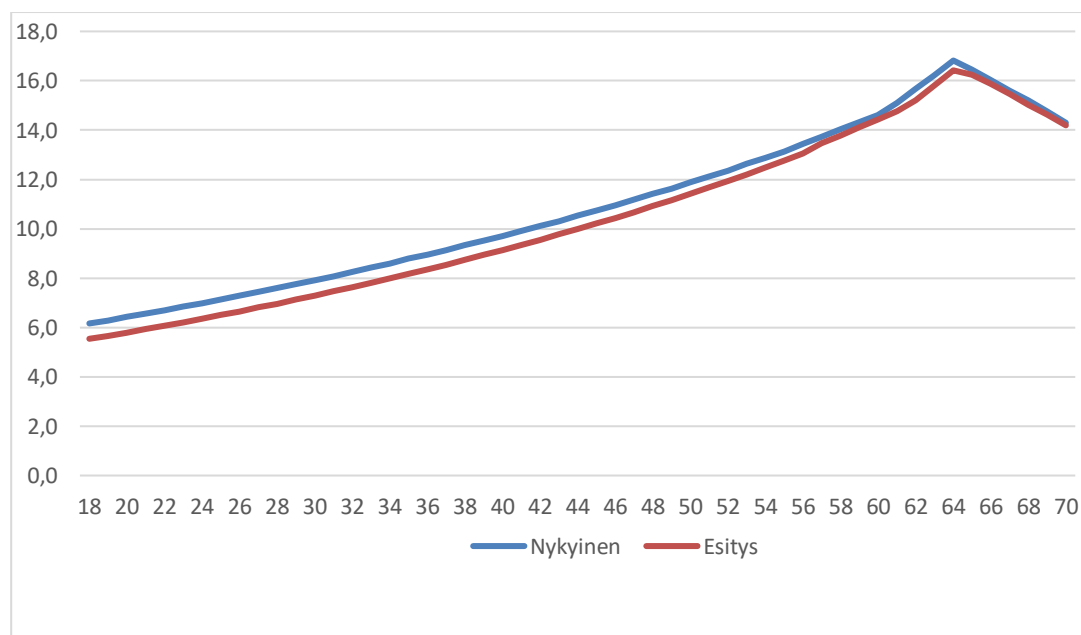
Vuonna 2021 EU-eläkesiirtolain mukaisten erityisperusteiden rakenne muuttui teknisistä syistä. Erityisperusteiden rakenne esitetään palautettavaksi samaksi kuin vuoden 2021 perusteessa ja poistettaisiin ylimääräinen otsikkotaso.

Muutosten vaikutukset

Seuraavassa kuviossa on esitetty muutoksen vaikutus siirtomäärien laskennassa käytettäviin kertoimiin. Esimerkiksi 47-vuotiaan henkilön siirtomäärä pienenisi vuonna 2023 noin 112 000 eurosta noin 107 000 euroon, kun henkilön karttunut eläkeoikeus on 10 000 euroa/v.

Kuvio 1.

Siirtokertoimien arvot nykyisen perusteen sekä esityksen mukaan vuonna 2023. Pystyakseli kuvaa kertoimien arvoja vuositasolla ja vaaka-akseli henkilön ikää.

SU/Anne Laitinen

22.11.2022

Voimaantulosäännös

Perustetta sovelletaan niihin eläkeoikeuden siirtoihin, joita koskeva hakemus on tehty 1.1.2023 tai sen jälkeen.